

20-01-2015

Sagsnr.
2015-0014549

Dokumentnr.
2015-0014549-1

BILAG 1: Uddybning af de konkrete forslag til indsatser, som opstilles i høringsvaret fra BUU.

Indsatser der straks kan iværksættes:

Indsats 1. Styrke lærere og pædagogers kendskab til handlemulighederne, når et barn er berørt af alkoholmisbrug eller psykisk sygdom. De kommunale tilbud og henvisningsmuligheder for børn og unge, i familier med misbrug eller psykisk sygdom, skal gøres mere synlige for skoler og institutioner ved fx at udarbejde let tilgængeligt informationsmateriale. Endvidere skal kendskabet til de allerede eksisterende handlevejledninger fx Når du er bekymret for et barn udbredes, så personalet hurtigt kan få et overblik over, hvordan de skal agere i sager, hvor der er tale om psykisk sygdom eller misbrug i familien.

Fagpersonale i institutionernes ressourceteams og i skolernes ressourcecentre skal have særlig viden om børn i mistrivsel f.eks. ved alkoholmisbrug eller psykisk sårbarhed i familien. På den måde skal lærere og pædagoger let kunne erhverve sig viden om og sikres sparring i forhold til handlemuligheder og i forhold til at kunne gå i dialog med de sårbare og udsatte børn og unge, samt deres forældre. Ressourcepersonerne skal sammen med socialrådgiverne i skole og dagtilbud sikre, at der er viden om udsatte børn, unge og deres familier og metoder til handling. Ressourcepersonerne skal således opkvalificeres i forhold til at kunne se tegn på mistrivsel, kende misbrugsproblematikker hos børn, unge og deres forældre og besidde viden om metoder til reel inddragelse af børn og forældre i vigtige beslutninger i børnenes liv. Ligeledes skal de have et bredt kendskab til udvikling og forskning på området, samt være i stand til at kommunikere relevant viden og materiale på området til deres kollegaer.

På skolerne foreslås det, at opkvalificere en/flere person fra ressourcecenteret, fx en AKT-vejleder, inklusionspædagog eller en anden relevant vejleder. På institutionsområdet anbefales det at afvente den igangværende evaluering af ressourceteams, før der tages endelig stilling til, hvilke personer der skal uddannes. Opkvalificering af personale kan ske gennem vidensformidling og workshop som tilrettelægges i samarbejde med relevante samarbejdspartner f.eks. Bispebjerg Ungdomspsykiatrisk center og SOF's familierådgivning "De drikker derhjemme". Opkvalificering af ressourcepersoner på institutionsområdet skal understøtte arbejdet med opsporingsmodellen KORA, som er afprøvet på institutionsområdet, og som nu rulles ud over hele byen. Pædagogerne skal således lave trivselsskemaer for alle børn og vil derfor have behov for vejledning i forhold til konkrete handlemuligheder og metoder, når der skal følges op på trivselsskemaerne.

Ledelsessekretariatet

Rådhuspladsen 1
1550 København V

Telefon
3045 3958

E-mail
linmor@buf.kk.dk

www.kk.dk

Indsats 2: Styrke det tværfaglige samarbejde på skolerne omkring elevernes trivsel. BUU foreslår, at der sættes fokus på, hvordan lærere og de tværfaglige ressourcepersoner på skolerne kan understøtte den sundhedsfremmende og forebyggende indsats. Den nationale trivselsmåling, som skal ud til alle folkeskoler, har til hensigt at give skoler viden om elevernes trivsel og dermed sætte den på dagsordenen. Med udgangspunkt i trivselsmålingerne, skal der sættes en ramme for, hvordan skolens personale og de tværfaglige ressourcepersoner, samarbejder omkring trivsel på skolen. Rammen skal f.eks. koble trivselsmålinger og sundhedsplejerskernes tilbud om sundhedspædagogiske aktiviteter samt arbejdet med læringsmål. Det skal være tydeligt hvilket ansvar den enkelte fagperson har, og hvad de kan bidrage med (ydelse).

Det anbefales, at der i denne sammenhæng sættes fokus på, hvordan lærere og de tværfaglige ressourcepersoner på skolerne kan understøtte den sundhedsfremmende og forebyggende indsats samt følge op, dér hvor trivselsmålingen viser, at der er særlige udfordringer med grupper af elever.

Sundhedsplejen har et tilbud om sundhedspædagogiske aktiviteter til 2., 3., 4., 6., 7., 9. klasse. Denne indsats kan med fordel tænkes tæt sammen med den opgave, som skolerne og den øvrige tværfaglige support skal løfte på baggrund af resultaterne fra trivselsmålingen. Desuden kan sundhedsplejens viden om klassens trivsel efter de individuelle samtaler og undersøgelser på 0., 1., 5., og 8. klassetrin bidrage til at styrke trivselsindsatsen, såfremt sundhedsplejens viden kommer i spil. Derfor foreslås, at det tværfaglige samarbejde om elevers trivsel styrkes, herunder at der laves klare samarbejdsprocedurer for samarbejdet mellem lærere, sundhedsplejerskers og den øvrige tværfaglige support.

Det foreslås endvidere, at understøtte institutioner og skoler i at gennemføre målrettede undervisningsforløb, der har fokus på at give børn og unge de nødvendige kompetencer i forhold til at handle for at fremme egen og andres sundhed - både i forhold til psykisk sundhed og alkohol og hash.

Det skal dermed gøres nemmere at få overblik over tilgængeligt undervisningsmateriale via de portaler, som findes i BUF målrettet lærere og pædagoger. På skoleområdet er det væsentligt, at undervisningsmaterialerne knyttes til de nye Fælles Mål, således at det bliver muligt at opstille specifikke læringsmål for forløbene. Desuden er der en mulighed i at lægge undervisningsforløb om psykisk sundhed og alkohol i særlige perioder, hvor der i forvejen er fokus på emnet, fx i f. m. psykiatriugen, skolernes trivselsdag eller uge 40 (alkoholkampagne).

BUF samarbejder allerede med flere parter om at tilbyde undervisningsmateriale. På området psykisk sundhed bl.a. med Mary Fonden om forebyggelse af mobning og øget trivsel i børnehaver og

indskoling. På området alkohol i familien med ”De usynlige Børn” fra Kapow til mellemtrinnet og med Mica film ”Den store Prøve” til udskolingen. BUF vil indgå i nye partnerskaber i f. t. at udvikle nye undervisningsmaterialer, fx en videreudvikling af materialet Robusthed.dk, som er et veldokumenteret materiale til fremme af børn og unges psykiske sundhed.

Indsatser som der skal findes finansiering til:

Styrke institutioners og skolars muligheder for at inkludere børn med psykiske lidelser.

For at styrke lærere og pædagogers viden om og metoder til inklusion af børn med psykiske lidelser, foreslås det at allerede eksisterende spidskompetencer på området (herunder samarbejdet med Bispebjerg Ungdomspsykiatrisk center) samles, så viden på området styrkes og bliver tilgængeligt. Et kompetencecenter på området vil give lærere og pædagoger mulighed for at indhente råd og vejledning i forhold til arbejdet med at støtte op om og hjælpe de psykisk sårbare børn og unge i tide. Samtidig skal der i kompetencecentreret udvikles viden om og erfaring med forskellige metoder indenfor emnet. Det skal sikres, at der er en høj faglig kapacitet til stede, samt at der udvikles på området.

I Københavns Kommune har vi på nuværende tidspunkt syv kompetencecentre, som enten er skoler eller institutioner, med en specifik viden på et bestemt område. Lærere eller pædagoger i de enkelte kompetencecentre har til opgave at give gratis råd og vejledning til skoler og institutioner på deres kompetenceområde, fx autisme, ADHD, familieproblematikker, m.m.

Et kompetencecenter om psykisk sårbare børn og unge vil kunne give lærere og pædagoger mulighed for at indhente råd og vejledning i forhold til arbejdet med at støtte op om og hjælpe disse børn og unge i tide, og give barnet og forældrene den hjælp det har behov for, samtidig med at det fastholdes i de trygge rammer i nærmiljøet.

Indsats 3: Styrke sundhedsplejerskernes systematiske blik på familien hele vejen rundt ved hjemmebesøg. Sundhedsplejerskerne kommer i alle hjem i barnets første leveår, og har en unik indgang til familierne. Sundhedsplejersken har endvidere legitimitet til at samtale med familierne om udfordringer i familierne, heriblandt forældres alkoholforbrug og hvilken betydningen det har for samspillet med barnet. BUU foreslår derfor, at sundhedsplejersker ved hjemmebesøg får et mere systematisk blik for de risikoparametre, som kan præge en familie. Dette kan ske gennem et en pilotafprøvning i et område, hvor sundhedsplejersken spørger systematisk til forældres alkoholforbrug.

Udvidelse af en teenager i familien.

Det anbefales, at udvide skole- og forældresamarbejdet om unges rusmiddelvaner ved at forstærke den eksisterende indsats ”En teenager i Familien”. Dette tilbud omhandler forældrearrangementer om teenagere og deres forhold til alkohol og rusmidler. Målet er at øge forældrenes viden om rusmidler, især alkohol, samt styrke forældregruppens rammesættende og støttende adfærd i forhold til deres teenagebørn. I 2013/2014 er der udviklet et nyt koncept, hvor eleverne også indgår. Der gennemføres årligt omkring 100 arrangementer, fordelt på både private og kommunale skoler, og med den nuværende kapacitet nås ca. 40 % af 7. klasserne i de kommunale skoler. For at opfylde handlerplanens målsætning om at nå flere skoler med tilbuddet, vil det være nødvendigt at afsætte flere ressourcer til ”En teenager i Familien” i 7. klasse, så der er kapacitet til at nå flere af kommunens skoler (både kommunale og private) med enten et forældrearrangement eller et elev-forældrearrangement.

I 2014 er København indgået i et partnerskabsprojekt ”Samskabelse, Unge og Alkohol” (SUA) med bl.a. Kræftens Bekæmpelse og Alkohol & Samfund og seks andre kommuner om at iværksætte lokale indsatser i samarbejde med lokalsamfundet til at nedbringe de unges alkoholforbrug. Som et led i dette samarbejde vil BUF støtte Alkohol og Samfunds arbejde for at oprette et lokalt forældre-netværk i København.

Desuden giver SUA mulighed for at udvikle og afprøve et opfølgende tilbud på En teenager i Familien, i form af ung til ung dialog med elever i 9. klasse. Dette tilbud vil have fokus på elevernes forestående overgang til en ungdomsuddannelse. Tilbuddet udvikles i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse og deres netværk af unge frivillige og vil have form af en klassedialog, hvor de unge drøfter deres alkoholkultur, herunder forventninger i forhold til starten på ungdomsuddannelserne.